

Justitsministeren (Zahle): Jeg skal først gøre en enkelt Bemærkning, som ligger helt udenfor denne Sag, til den ærede 2den Taler i Dag (Rytter). Det ærede Medlem hævdede, at jeg tidligere havde været af den Mening, at Domstolene kunde tilsidesætte en Lov, som var vedtaget paa regelmæssig Maade af begge Rigsdagens Ting og stadfæstet af Kongen. Om jeg en Gang har udtalt en saadan Anskuelse eller ikke, ved jeg ikke; jeg erindrer intet derom. Men jeg ved, at jeg bestemt og med gode Grunde allerede for Aar siden har hævdet den anden Opfattelse efter meget nøje at have undersøgt denne Sag. Naar det ærede Medlem fremsætter en Paastand om, at jeg tidligere har haft en anden Mening, hvorom jeg altsaa ingen Erindring har, har jeg et naturligt Krav paa, at det ærede Medlem angiver, hvor den Udtalelse er fremsat. For Resten er det denne Sag fuldkommen uvedkommende, thi enten man har den ene eller den anden Anskuelse om dette Spørgsmaal, kan man jo meget vel være enten for eller imod Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag.

Jeg skal derefter gaa over til den foreliggende Sag. Om Flertallets Ændringsforslag til §§ 1 og 2 mener jeg, at det er Forbedringer. De indfører nogle Ændringer, som i deres Virkninger vil kunne drage efter sig Retfærdighedshandlinger overfor ganske enkelte Personer, og det er uden nogen som helst Betydning for Statens Finanser, saa det kan jeg ikke have noget imod. Ændringsforslag Nr. 3 angaar kun en eneste Person, nemlig Vicepræsidenten i Sø- og Handelsretten, og det er kun naturligt, at han bliver stillet ens med Landsdommere. Jeg kan derfor anbefale begge disse Ændringsforslag.

Ændringsforslaget til § 3, som gaar ud paa en Aftrapning med Hensyn til Indførelsen af Bestemmelsen om, at Dommerne skal gaa af, naar de er 70 Aar gamle, vil jo bringe nogen Skuffelse for de allerede ret aldrende Mænd, som gør sig Forventning om en Gang at skulle blive Dommere; de bliver noget forsinkede, og det er naturligvis kedeligt nok. Men det er kun Personer, dette rammer, for selve Folkets Udvikling, som forhaabentlig skal faa Gavn af, at denne Lovregel endelig indføres, har det ingen Betydning, om den træder fuldt ud i Livet 2 Aar før eller senere. Derfor kan jeg ogsaa for Enighedens Skyld tiltræde dette Ændringsforslag og anbefale det.

Hvad Mindretallets Ændringsforslag angaar, vil det opretholde en Ordning,

ifølge hvilken en Dommer kan blive sidende i sit Embede, indtil han dør, hvis han ikke dømmes fra det. Det er en uheldig Ordning for Staten, for det er uheldigt, at Staten skal staa i det Forhold til Dommere, som bliver for gamle, at den ikke kan blive af med dem, uden at den faar dem dømt fra Embedet. Og det er overfor Dommerstanden en brutal Ordning, thi for at gennemføre den skal Justitsministeriet jo samle Beviser mod de gamle Dommere, om hvilke Justitsministeriet maatte have dannet sig den Opfattelse, at de vistnok nu er ved at blive for gamle. Dette vil afføde en Mistillid og et daarligt Forhold mellem Justitsministeriet og disse gamle Dommere, som jeg synes er højst uheldigt. Justitsministeriet vilde ogsaa let komme i den Stilling, at det bestandig skulde have Sager løbende mod gamle Dommere, og det maaske Dommere, som havde været vel-tjente Dommere, men nu blot var blevet for gamle og ikke selv kunde se det, hvilket jo er en lykkelig Alderdomssvaghed, denne, at man ikke selv ved, at man er blevet for gammel, men tror, man er fuldkommen arbejdsdygtig, og jo ældre man bliver, jo daarligere man bliver, des stærkere bliver den lykkelige Følelse, at man er i udmærket Vigueur. Det vil kunne ramme haardt, og i den Henseende har Justitsministeriet i en Skrivelse af 30. Maj 1911 taget et meget bestemt Standpunkt. Med den højttærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere noget af denne Skrivelse, som er underskrevet af daværende Justitsminister Frits Bülow. Det hedder i Skrivelsen:

„Domstolsforfølgningen til Afsked efter en lang og hæderfuld Embedsbane vilde være en Forargelse, og hvor Skønnet Utjenstedygtighed, naar alt kommer til alt, jævnlig vil være saa flydende, at det baade er ubilligt at vente, at vedkommende selv skal se paa dette Spørgsmaal paa samme Maade som Rettens Formand og Ministeriet, og hvor Emnet ofte i overordentlig ringe Grad er egnet til Bevisførelse, Drøftelse og Afgørelse ved Dom, og saadanne Retssagers Udfald derfor ofte paa Forhaand er temmelig uberegneligt. Den uundgaaelige Følge af et saadant System vilde blive, at enhver Justitsminister vilde lade Grænsen for, hvilke Dommerkræfter de kollegiale Retter, særlig Højesteret, kunde vedblive at nøjes med, udvides mere, end det under den nugældende Praksis er Tilfældet, og denne Følge vilde gaa ud